

Таблиця 3

**Динаміка зміни рівнів вольових якостей майбутніх лікарів та їх якості
в процесі формування ІТ-компетентності під час навчання
ДПНП «МІ», %**

Рівень вольових якостей	І група (n = 78)			ІІ група (n = 72)		
	КГ	ЕГ	різниця	КГ	ЕГ	різниця
низький	39,74	19,23	- 20,51	29,17	9,72	- 19,45
задовільний	42,31	39,74	- 2,57	44,44	31,95	- 12,49
середній	17,95	38,46	+ 20,51	26,39	50,00	+ 23,61
високий	0,00	2,57	+ 2,57	0,00	8,33	+ 8,33
Якість (середній і високий рівні)	17,95	41,03	+ 23,08	26,39	58,33	+ 31,94

Отже, можна стверджувати, що постійне використання під час навчання ДПНП «МІ» розроблених посібників, яке забезпечує більш ефективне формування ІТ-компетентності [1] майбутніх лікарів, сприяє розвитку їх вольових якостей.

Список використаних джерел:

1. Добровольська А. М. Використання посібників у процесі навчання майбутніх лікарів і провізорів дисциплінам природничо-наукової підготовки / А. М. Добровольська // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. – 2016. – № 50-51. – С. 129-141.
2. Добровольська А. Розвиток вольових якостей майбутніх лікарів і провізорів у процесі формування ІТ-компетентності / А. Добровольська // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2016. – № 10 (64). – С. 24-44.
3. Пуни А. Ц. Психологические основы волевой подготовки в спорте / А. Ц. Пуни. – Москва: ФиС, 1997.

Досужий В.А.

здобувач,

Льотна академія

Національного авіаційного університету

**ДУАЛЬНА СИСТЕМА НАВЧАННЯ ЯК ОДИН ІЗ НАПРЯМКІВ
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ БЕЗПЛОТНОЇ АВІАЦІЇ**

Виробничі технології та економічні механізми зазнають постійних змін, зумовлюючи безперервне оновлення ресурсів і трансформацію технологій кадрового забезпечення економіки. Проблеми вітчизняної системи професійної освіти, що зазнали загострення в період переходу до ринкової економіки, кризового стану багатьох виробничих галузей, тривалого періоду ресурсного забезпечення системи освіти за залишковим принципом, не змогли не позначитися на якості масової підготовки кваліфікованих фахівців і призвели до істотного розриву між кваліфікацією підготовлених кадрів і вимогами сучасного матеріального виробництва. В умовах відкритої ринкової

економіки, питання забезпечення високої кваліфікації працівників, визнання кваліфікацій на національному та міжнародному рівнях набуває принципового характеру. Розв'язання такого завдання, безумовно, неможливо без системи оцінки та визнання кваліфікацій, яка користується довірою ринку, і оснований на взаємодії системи освіти й об'єднань роботодавців за підтримки державних програм. Подібна взаємодія, включаючи співфінансування з боку держави, є характерною для багатьох розвинених країн і проявляється у впровадженні сучасних освітніх технологій, які ефективно показали себе за кордоном, а також були апробовані у вітчизняній практиці. В цьому аспекті основну увагу слід приділити практико-орієнтованим методам навчання (дуальне навчання) і пов'язаними з ними інфраструктурним і технологічним рішенням, послідовне впровадження яких в систему професійної освіти є одним з основних напрямків підготовки майбутніх спеціалістів.

Модель дуального навчання, що поєднує теоретичну підготовку на базі освітньої організації та практичні заняття на робочому місці, повністю орієнтована на виробництво, розвиває інститут наставництва і спирається на нові формати державно-приватного партнерства, які передбачають спільне фінансування програм підготовки кадрів під конкретне робоче місце [1]. При цьому необхідно відштовхуватися від потреб ринку на чотири-п'ять, а то й на десять років наперед, спрогнозувавши на які спеціальності буде попит, і згідно з цим надавати кваліфікаційні місця, щоб не залишити студентів безробітними.

В цьому аспекті слід звернути особливу увагу на безпілотну авіацію, як на одну з найперспективніших сфер розвитку економіки, причому не тільки в найближче десятиріччя. Безпілотники все частіше використовують для потреб як приватного сектору, так і державних установ. Розвиток галузей, супутніх розвитку безпіотної авіації, гарантує постійне вдосконалення безпілотних авіаційних систем (БАС), збільшуючи їх надійність та розширюючи коло їх застосувань, що призводить до збільшення попиту на фахівців безпіотної авіації з кожним роком. Дуальна система освіти, на нашу думку, якнайбільше підходить для підготовки не тільки операторів БАС, але й фахівців з технічного обслуговування, інформаційної безпеки, розробки і конструювання БАС – висококваліфікованих спеціалістів, готових до безпосереднього виконання своїх обов'язків.

У вересні цього року Верховна Рада затвердила концепцію дуальної освіти в Україні, яка має на меті об'єднати навчання і роботу студентів в професійній і вищій освіті, а також дасть можливість роботодавцям включитися в процес підготовки. Основне завдання впровадження дуальної форми навчання – усунути основні недоліки традиційних форм і методів навчання майбутніх кваліфікованих фахівців, подолати розрив між теорією і практикою, освітою й виробництвом, та підвищити якість підготовки кваліфікованих кадрів із урахуванням вимог роботодавців у рамках нових організаційно-відмінних форм навчання [2].

Одним із закладів вищої освіти, де буде впроваджена дуальна форма навчання, є Льотна академія Національного авіаційного університету, на базі якої, разом з представниками корейської компанії «Safe us Drone», навчатимуть фахівців безпіотної авіації: теорію майбутні спеціалісти в області робототехніки та безпілотників отримають в Льотній академії, а практичні навички будуть здобувати у південнокорейських навчальних закладах, що дозволить створювати нові робочі місця [3]. Таким чином,

дуальна освіта, ефективно застосовуючись в розвинених країнах і успішно пройшовши апробацію в нашій державі, є одним із основних напрямків розвитку педагогічної науки в Україні взагалі, та системи підготовки фахівців безпілотної авіації зокрема.

Список використаних джерел:

1. Сідакова Л. В. Сущность и основные признаки дуальной модели обучения [Електронний ресурс] / Л. В. Сідакова // Образование и воспитание. – 2016. – № 2. – С. 62-64. – Режим доступу: <https://moluch.ru/th/4/archive/29/803/>.
2. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/profesijno-tehnichna-osvita/dualna-osvita/>.
3. У Кропивницькому навчатимуть операторів дронів [Електронний ресурс] // СВNews. – 2018. – Режим доступу: <https://cbn.com.ua/2018/09/26/u-kropyvnytskomu-navchatymut-operatoriv-droniv/>.

Жумбей М.М.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника»*

МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД ЯК ПРОВІДНИЙ ЧИННИК ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ ТУРИЗМУ

У процесі глобалізації сучасної вищої освіти головні вихідні керівні вимоги до організації формування загальнокультурної компетентності випливають із закономірностей сучасного етапу процесу підготовки майбутніх фахівців сфери туризму і спрямовують на вирішення основних його завдань. Ці вимоги можна викласти у вигляді таких принципів:

- міждисциплінарної інтеграції для формування загальнокультурної компетентності;
- професійної спрямованості під час організації навчання: вивчення дисциплін гуманітарного циклу визначається системою знань та вмінь, необхідних для вирішення завдань у майбутній спеціальності;
- диференційно-системної культурологічної підготовки, що передбачає вивчення дисциплін з диференційованим культурологічним змістом і активізацію засвоєних знань під час вивчення суміжних дисциплін;
- інтеграції комунікативного і діяльнісного підходів до побудови курсів, що передбачає наповнення професійної складової процесу підготовки комунікативним спрямуванням;
- принцип толерантних взаємостосунків, що передбачає вияв поваги, емпатії, доброзичливості під час дискусій щодо вирішення проблемних ситуацій, можливість висловити й обґрунтувати власну думку;
- принцип концентричного накопичення загальнокультурного досвіду під час вивчення дисциплін гуманітарного та професійного циклів та реалізації його в практично-професійній діяльності.